

TOVÁBBKÉPZÉS ANYAGA

KÖZÉPISKOLAI BIOLÓGIATANÁROK SZAKTÁRGYI TOVÁBBKÉPZÉSE

Időpont: 2017. október 6. péntek, 10⁰⁰ – 15⁰⁰ óra

Helyszín: PPKE Információs Technológiai és Bionikai Kar
1083 Budapest, Práter u. 50/a, 239-es terem

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM INFORMÁCIÓS TECHNOLÓGIAI ÉS
BIONIKAI KAR

BIOLÓGIATANÁRI TOVÁBBKÉPZÉS

DR.TÓTHNÉ RUZSA IRÉN

SZAKÉRTŐ

PIARISTA GIMNÁZIUM MOSONMAGYARÓVÁR

BUDAPEST 2017.10.06

ELVÁRÁSOK ÉS REALITÁSOK A PEDAGÓGUSMUNKÁBAN...

ELVÁRÁSOK ...

- A pedagógusokkal kapcsolatos **elvárások** is egyre erőteljesebben és egyre cizelláltabban kerülnek megfogalmazásra
 - A **szülők, diákok, a társadalom** vagy éppen az **oktatási rendszer, oktatáspolitiká** részéről.
-

ELVÁRÁSOK ...

Ennek következtében az utóbbi évek oktatáspolitikai dokumentumai és szakirodalma felhívta a figyelmet, hogy munkájuk során a **tanároknak is el kell sajátítaniuk azokat a készségeket, tudást, amit az őket körülvevő új helyzet megkövetel.**

(Antalné et al., 2013; Falus, 2011; Kotschy, 2011)

A tanár adott esetben **pályázatíró, menedzser, szabadidő-szervező, mediátor, terapeuta, kommunikációs szakember** és a hazai iskolák esetén oly gyakran jelentkező szakemberhiány kényszerűségeiből fakadóan **pszichológus** vagy éppen **szociális munkás** feladatokat is el kell látnia.

(Ferenczi, 1998; Varga, 1998; Schüttler–Szekszárdi, 2001; Sallai, 2004; Kraiciné, 2004; Hargreaves–Fullan, 2012)

MILYEN A JÓ PEDAGÓGUS?

DIAGRAMOK ELEMZÉSE

- A **jó pedagógussal** kapcsolatos elvárások eredményei az OFI (Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet) kutatásai alapján
- **Diákok**
- **Közvélemény**
- **Pedagógusok**
- **Intézményvezetők**

DIÁK SZEMMEL...

ELSŐSORBAN FONTOS...

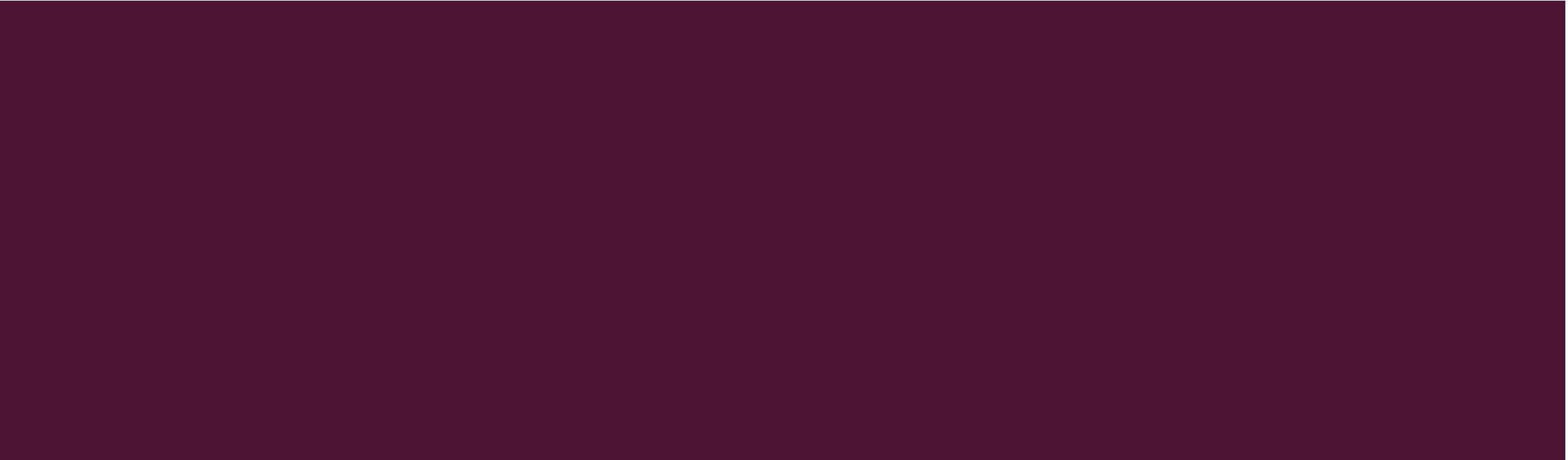

DIÁK SZEMMEL... ÖSSZEGEZVE...

ELSŐSORBAN FONTOS

- AZ OKTATÓI TELJESÍTMÉNY
- JÓL ÉS ÉLVEZETESEN TANÍTSANAK
- MAGAS LEGYEN A SZAKTÁRGYI TUDÁSUK
- AZ ÉRTÉKELÉSNÉL IGAZSÁGOSAK ÉS SEGÍTŐKÉSZEK LEGYENEK
- A TANÁR TUDJON FEGYELMET TARTANI
- SZEMÉLYES PROBLÉMÁKKAL LEHESSEN HOZZÁ FORDULNI

KÖZVÉLEMÉNY SZEMMEL...

KÖZVÉLEMÉNY SZEMMEL...ÖSSZEGEZVE...

- MAGASSZINTŰ SZAKMAI TUDÁS
- SZERESSE A GYERMEKEKET

TANÁRI SZEMMEL...

TANÁRI SZEMMEL... ÖSSZEGEZVE...

Nemzetközi vélemény

A jó pedagógiai munka legfontosabb ismérve

- Tanulókkal való jó viszonyt tartják
- A magas szintű szaktárgyi tudás és óravezetési gyakorlat

A pedagógusok számára is fontos

- A diákok fegyelmezettsége
- A kollégákkal való együttműködés
- A szakmódszertani felkészültség

Hazai vélemény

Mely területeken találkoznak **leginkább problémákkal**, kihívásokkal, illetve, hogy hol éreznék mindenképpen szükségét a továbbképzésnek?

- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása
- Az agresszió és konfliktuskezelés
- A munkavégzéshez és szakmai fejlődéshez szükséges infokommunikációs tudás- és nyelvismereti hiányosságok

Legkevesebb problémát

- A szaktárgyi tudás
- Kollégákkal való együttműködés
- Az értékelés

INTÉZMÉNYVEZETŐI SZEMMEL...

A LEGFONTOSABBAK AZ INTÉZMÉNYVEZETŐK SZÁMÁRA

INTÉZMÉNYVEZETŐI SZEMMEL... ÖSSZEGEZVE...

A LEGFONTOSABBOK AZ INTÉZMÉNYVEZETŐK SZÁMÁRA

- A DIÁKOK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLESZTÉSE VAGYIS A NEVELÉSI FELADATOK VEZETÉSE
- A DIFFERENCIÁLT OKTATÁS
- A PEDAGÓGUSOK FOLYAMATOS SZAKMAI FEJLŐDÉSE, MEGÚJULÁSA
- AZ INTÉZMÉNY IRÁNTI LOJALITÁS
- A TANULÓI TELJESÍTMÉNY

KÖVETKEZMÉNY...

A pedagógus professzióval kapcsolatos elvárások Magyarországon a pedagógus-életpályamodellben, a pedagógusok előmeneteli rendszerében fogalmazódnak meg **nyolc** kompetenciaterületbe foglalva

(Falus, 2011; Kotschy, 2011; Antalné et al., 2013;)

NYOLC KOMPETENCIA

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
3. A tanulás támogatása
4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység
6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

REALITÁSOK...

PEDAGÓGUS ÉLETPÁLYAMODELL KÖVETELMÉNYRENDSZERÉNEK VALÓ MEGFELELÉS, ALKALMAZKODÁS...

- TANÁRI MINŐSÍTÉS *(PL. PORTFÓLIÓ KÉSZÍTÉS)*
- TANFELÜGYELET
- BELSŐ MINŐSÍTÉS – ÖTM → *(DIFFERENCIÁLT BÉR)*

MEGSEGÍTÉST IGÉNYLŐ TANULÓK A MAGYAR KÖZOKTATÁSBAN?

SZÉLHÁMOSSÁG VAGY KOMOLY FELADAT?

„AZ EGYENLŐSÉGNEK AZ FORMÁJA, AMIÉRT SOKAN MA
HARCOLNAK, NEM MEGVALÓSÍTHATÓ, NEM MŰKÖDŐKÉPES ÉS
NEM IS KÍVÁNATOS!”

KI AZ ILLETÉKES? PEDAGÓGUS – PSZICHOLÓGUS?!?

Az embernek ahhoz, hogy boldog legyen, két dolgot kell tennie:

1. Hinnie kell, hogy van az életnek értelme.
2. Meg kell találnia, hogy mi az!

Nevelés két alapkérdése...

1. Az legyél, aki vagy - én ehhez foglak hozzásegíteni.
2. Az legyél - akivé én akarlak tenni!

Szülő!

Tanár!

Körülötte levő világ!

REALITÁSOK...

- **Apátlan és anyátlan nemzedék**

Mintaadó férfi nincs a helyén! Adunk apa szerepre lehetőséget?

Gyengédséget alig adó, csak teljesítményre felügyelő - követelőző anyák!

- **Új szülői hozzáállás** Óriási áldozatot hoznak a szülők, hogy eljuttassák az iskoláig...

- **Szülői nevelés** Menekülés a szülőtől...

- **Szülői mentalitás** Eredmény és siker különbsége...

- **Szülői ház** Érzelmekről nem beszélnek...

- **Kényszermegoldások** Különóra – nincs bizalom az iskolával szemben...

REALITÁSOK...

- Új társadalmi küldetés
- A társadalom feladata, (megrendelje), hogy mit kér a közoktatástól és a szakmának kellene elmondani, hogy mibe kerül
- Az iskolába kerülő diákoknak jelenleg a becslések szerint 20 -30%-a valamilyen területen sajátos nevelést igényel
- Új rendszer, nem az a fontos, amit a tanár elmond, hanem amit a diák fölfedez magának
- A kívánt oktatás kisebb létszámú osztályokat kíván!

REALITÁSOK...

Kamaszkor jellemzői

Nem tiszteli szüleit, családját és másokat! Megkérdőjelezi a szabályokat.

Önmagával elfoglalt, nincs más nézőpont! Nem törődik kötelezettségeivel (lusta?)

Érzelmileg eltávolodik a szülőktől! Indokolatlan dühkitörések! Nem motiválja az iskola! Lóg az iskolából, de meglóg otthonról is.

Elhanyagolja teendőit! (otthon és iskolában) Gyors hangulatváltozások!

Ellenséges társaival! Barátaival akarja tölteni az időt! Nem mond igazat! Agresszív!

Szexuális kalandokba bocsátkozik! Drogokhoz nyúl! (alkohol, kábítószer, telefon)

A „Z” GENERÁCIÓ JELLEMZŐI...

- A média által szocializálódnak – médiafüggőség - az elektronikus szerkezeteket profin kezelik
- Céljuk, hogy kifejezzék önmagukat és egy választott csoporthoz való tartozásukat
- A személyi szabadság és a szabadidő nagyon fontos számukra
- Társas életüket a nyilvánossággal folyamatosan megosztják
- Nyitottak az újdonságokra, bátrak és kezdeményezők
- A változástól nem félnek, mert hozzászoktak, ebbe születtek bel
- Praktikus szemlélet jellemző rájuk, inkább okosak, mint bölcsek
- Kiváló kommunikációs készséggel bírnak
- A szabályok betartására kevésbé mutatnak hajlandóságot

ÚJ DIÁK - TÁRSADALOM ...

- Azt jelentheti, hogy bizonyos területeken esetleg nagyon tehetségesnek bizonyulnak, más területen esetleg tanulási nehézségekkel küzdenek...
- A szülő értetlenül áll az ilyen gond előtt, de mi tanárok sem lettünk felkészítve ennek kezelésére...
- A diákokat, az esélyegyenlőség jelszavával belökte a közoktatásba..
- Az iskolákat, tanárokat nem vértette fel ennek szakszerű kezelésével...
- Ennek következtében sok család úgy érzi, hogy az iskola nem tesz meg mindent gyermekének neveléséért...

A TANULÁSI NEHÉZSÉGEK...

SPECIFIKUS TANULÁSI ZAVAR (*SPECIFIC LEARNING DISABILITY*);

TANULÁSI ZAVAR (*DEVELOPMENTAL DISORDER OR DISABILITY*);

MINIMÁLIS AGYI KÁROSODÁS (*MINIMAL BRAIN DAMAGE*);

MINIMÁLIS CEREBRÁLIS DISZFUNKCIÓ (*MCD*);

TANULÁSI ALKALMATLANSÁG (*LEARNING DISABILITY*);

HIPERAKTIVITÁSI SZINDRÓMA (*HYPERACTIVITY SYNDROMA*);

SAJÁTOS FEJLŐDÉSI ELMARADOTTSÁG

SPECIFIKUS FEJLŐDÉSI ZAVAR

A TANULÁSI NEHÉZSÉG FOLYAMATA ...

Genetikai tényezők!

Környezeti tényezők!

Agykárosodás

Fejlődési rendellenességek

Működési zavar

Érés elmaradás

Az információfeldolgozási információ károsodása

Tanulási zavar

KEZELHETETLEN, RENDELLENES?

- Autisták – autisztikus vonások
- Diszlexia
- Diszgráfia
- Diszkalkulia
- Más zavarok...

POS (pszicho-organikus szindróma), MCD (minimális cerebrális diszfunkció), Szenzoros integrációs zavar, Részképességzavar, Neurogén tanulási zavar, Szériális gyengeség, Stb.

Még bővülni fog!

TÜNETEK – KEZELÉSE...

AUTISTÁK ...

Tünetek

- Mindenki van ilyen vonások!
Önmagában zárt!
- Nincs kapcsolata a külvilággal!
- Nem látja át mások gondolkodásának, viselkedésének okát!
- Nem tudja mi várható – ezért szorongó lesz!
- Tárgyak érdeklik.
- Állandó szokások!
- Későn tanul meg beszélni
- Kérsz kakaót? válasz: Kérsz kakaót?
- Önmagukról harmadik személyben beszélnek! Sokat ismételnék!
- Változás miatt lehet dühkitörésük!
- Ugyanakkor rendkívüli tehetségük is lehet!
- Jó a memóriájuk bizonyos dolgokban!
- Más a hőérzetük!
- Sok tehetséges emberről állapították meg!

DISZLEXIA ...

Tünetek - Diszlexia – tanulási vagy tanítási zavar?

(Bal félteke az agynak – mi civilizáciánk, józan, analizál, logikus, könnyen hazudik, részekre oszt!)

(Jobb félteke – egészben látók, őszinte, humora van, egészben lát, művészi hajlam.) Melyik a domináns?

- Iskolás korban jelentkezik elsősorban
- A sok tanulásnak nincs eredménye
- Nehezen tájékozódik, keveri a jobb-balt
- Nem ejti jól a szavakat
- Olvasásnál betűtévesztés, kihagyás, mást olvas
- Helyesírás bizonytalan! Bohóckodik vagy agresszív!

Kezelése

- Iskolás korban lassabban halad, több figyelmet kíván
- Jó a memóriájuk és logikájuk
- Több idő az írásbelire
- Olyan területen szerepeltetni, ahol sikeres
- Dicsérni, ha sikeres volt valamiben
- Kreatív feladatokat adni
- Ilyen területen boldogulhatnak!

DISZGRÁFIA ...

Tünetei

- Gyakran a diszlexiával együtt jelentkeznek.
- Íráskép rendezetlen!
- Helyesírási hibák!
- Betűket kihagy, más sorrendben írja, szavak végét elhagyja
- Lassabb és nagyon sokszor görcsös!

Kezelése

- Vannak gyengébb fokozatai
- Mindenképpen forduljunk szakemberhez
- Az iskolás több figyelmet kíván
- Próbáljuk másoltatni könnyű szöveget
- Több idő az írásbelire
- Olyan területen szerepeltetni, ahol sikeres
- Dicsérni, ha sikeres volt valamiben

DISZKALKULIA ...

Tünetek

- Rosszul tájékozódnak
- Nehezen fejezik ki magukat
- Rövid a munkamemóriájuk!
- Számfogalmuk gyenge!
- Számtani műveleteket és relációkat nem érzékelik!
- A szabályokat nem tudják alkalmazni!

Kezelése

- Vannak gyengébb fokozatai
- Mindenképpen forduljunk szakemberhez.
- Iskolás több figyelmet kíván
- Fontos a szemléltetés!
- Valamihez kötni, vásárlás, stb
- Több idő az írásbelire

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

DTRIRINA@GMAIL.COM

